

فاویسم (آموزش به بیمار)

تهیه کنندگان: رابعه بینائیان و فاطمه زهرا عادل

تأیید شده توسط دکتر یوسفی

شماره سند: EL-09-47

تاریخ صدور: ۱۴۰۴/۱۱/۱۳

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۵/۱۱/۱۳

نکته: یکی از بهترین و موثرترین روش‌های درمان بیماری حاد فاویسم، انتقال خون است. انتقال خون مانع کمبود G6PD در خون می‌شود.

بیماران مبتلا به فاویسم و به خصوص کودکان، برای جلوگیری از تشدید این بیماری نباید از مواد حساسیت‌زایی مانند حبوبات، لوبیا و نوشیدنی حاوی کینین در رژیم غذایی خود استفاده کنند.

مصرف ویتامین C و E جزء آنتی‌اکسیدان‌های قوی هستند که می‌توانند از سلول‌ها محافظت کنند. ویتامین E می‌تواند میزان همولیز (پاره شدن گلبول‌های قرمز و آزاد شدن هموگلوبین) را کاهش دهد. ویتامین K می‌تواند باعث کاهش گلوکاتایون (نوعی آنتی‌اکسیدان قوی) در گلبول‌های قرمز خون نوزادان شود. مصرف این ویتامین باعث درمان زردی نوزادان می‌شود.

جهت پاسخگویی به سوالات مربوط به این بیماری با شماره تلفن زیر تماس حاصل فرمایید

تلفن: ۰۲۱-۳۵۲۲۵۱۲۰ الی ۲۸

واحد آموزش سلامت

جهت اطلاعات تکمیلی به سایت ذیل مراجعه نمایید:

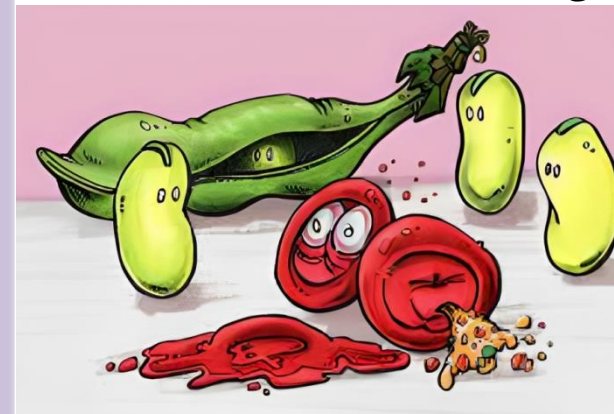
Vlayathouse.semums.ac.ir

درمان فاویسم در کودکان:

فاویسم یک بیماری مادام‌العمر است و درمان قطعی ندارد؛ اما با دوری از محرک‌ها می‌توان آن را کنترل کرد. در صورت برخورد افراد با مواد حساسیت‌زا و بروز آنمی همولیتیک، باید هر چه سریع‌تر به مراکز درمان و اورژانس بیمارستان‌ها مراجعه کنند.

پزشک متخصص بر اساس سن، علائم، معاینه پزشکی و نتایج آزمایشات، علت بروز آنمی همولیتیک کودک را تشخیص می‌دهد. اگر علت بیماری به دلیل رخ دادن عفونت باشد، پزشک عفونت را از بدن خارج می‌کند.

اگر والدین کودک، از دارویی استفاده کرده باشند که باعث نابودی گلبول‌های قرمز خون شده باشد، پزشک مصرف آن‌ها را قطع می‌کند.

فاویسم در کودکان

بیماری فاویسم چیست؟

بیماری فاویسم یا باقالایی، یک بیماری ژنتیکی است که در اثر کمبود آنزیم گلوکز ۶-فسفات دهیدروژناز (G6PD) ایجاد می‌شود. کمبود این آنزیم در گلبول‌های قرمز خون باعث می‌شود که غشای گلبول‌های قرمز در اثر مواجهه با برخی مواد، از بین بروند و گلبول‌ها به سرعت لیز شوند. قبل از اینکه بدن بتواند گلبول قرمز جدید تولید کند و جایگزینی برای گلبول‌های قرمز از بین رفته پیدا کند، اکسیژن بافت و اندام‌ها کاهش پیدا می‌کند و در نتیجه کم‌خونی همولیتیک ایجاد می‌شود. افراد مبتلا به همولیتیک دچار خستگی، زردی پوست و چشم و همچنین تنگی نفس می‌شوند.

علائم فاویسم در کودکان چیست؟

در حالت عادی بیماری فاویسم در بزرگسالان و به خصوص کودکان با علائم و نشانه‌ای همراه نیست. اما اگر آن‌ها در معرض گرده گیاه، حبوبات خاص مانند باقلا و نخودفرنگی، عفونت باکتریایی و ویروسی یا داروهای خاص قرار بگیرند، نشانه‌هایی را از خود بروز می‌دهند.

این نشانه‌ها شامل موارد زیر می‌باشند:

- ضربان سریع قلب
- تنگی نفس
- ادرار تیره رنگ
- تب
- خستگی شدید یا سرگیجه
- رنگ‌پریدگی
- طحال بزرگ‌شده
- اسهال
- حالت تهوع
- درد شکم
- زردی پوست و سفیدی چشم

این بیماری، محدودیت سنی ندارد و ممکن است برای هر فردی در هر سنی رخ دهد. اما معمولاً کودکان را بیش‌تر درگیر می‌کند. در صورت مشاهده این علائم در کودکان، باید هر چه سریع‌تر به پزشک متخصص اطفال مراجعه کرد.

افرادی که با علائم ابتدایی این بیماری مواجه می‌شوند در صورت پرهیز از مصرف مواد حساسیت‌زا، نیاز به مراجعه به پزشک ندارند.

تشخیص فاویسم در نوزادان:

افرادی که بابت ابتلای نوزادان خود به بیماری فاویسم نگران هستند، می‌توانند به پزشک اطفال مراجعه کنند و از پزشک بخواهند آزمایش غربالگری را انجام دهد. نتایج این آزمایش به پزشک کمک می‌کند تا تشخیص دهد که نوزاد به بیماری G6PD یا فاویسم و کم‌کاری تیروئید مادرزادی مبتلا شده است یا خیر. یکی از عوامل بیماری زردی نوزادان، پس‌همیشه باید به علائم و فاویسم است. پس همیشه باید به علائم و نشانه‌های نوزادان توجه ویژه‌ای داشت.

اگر والدین علائم زیر را در نوزادان خود دیدند، باید به صورت اورژانسی نوزادشان را به اولین مرکز درمانی برسانند.

- خواب‌آلودگی زیاد
- رنگ‌پریدگی و خستگی
- نفس‌نفس زدن

